

Bemærkninger til foranstående forslag til folketingsbeslutning.

I. Almindelige bemærkninger

Island udvidede i 1975 sit fiskeriterritorium til 200 sømil, der i 1979 erklæredes som økonomisk zone. Fiskeriterritoriet ved Grønland udvidedes til 200 sømil, i 1976 syd for 67. breddegrad (Lovtidende A, 1976, side 1695) og i 1980 nord for 67. breddegrad (Lovtidende A, 1980, side 679). Havområdet mellem Grønland og Island er mindre end 400 sømil bredt. Ifølge både de islandske og de dansk/grønlandske bestemmelser følger afgrænsningen i mangel af aftale i denne situation midtlinien. I ét område nordvest for Island viste der sig at være uenighed om, hvordan denne midtlinie skulle beregnes. Afgrænsningen beregnes ud fra basispunkter og basislinier på kysten. Uenigheden opstod, fordi Island benyttede klippekæret Kolbeinsey som selvstændigt basispunkt, mens beregningen af den grønlandske fiskerilinie ikke tog hensyn til hverken dette skær eller øen Grimsey, som ligger mellem Kolbeinsey og den islandske kyst. Parterne hævdede således forskellige midtlinier i området, hvorved fremkom et overlappende område, "gråzonen", på ca. 11.500 km², som begge parter gjorde krav på. Der har siden 1980 været gjort forskellige forsøg på at løse afgrænsningsspørgsmålet, men disse forhandlinger har ikke ført til noget endeligt resultat.

I og omkring gråzonen foregår et omfattende fiskeri efter lodde. I 1996-fangstsæsonen førte de overlappende krav til sammenstød i gråzonen mellem de fiskerfartøjer, der fiskede på grønlandsk licens og den islandske fiskeriinspektion. Denne konflikt resulterede i fornyede forhandlinger om midtliniens placering. Efter en serie forudgående konsultationer i efteråret 1996 indledtes egentlige forhandlinger i februar 1997. Disse forhandlinger blev bragt til en positiv afslutning den 28. juni 1997 umiddelbart inden starten på 1997-fangstsæsonen. Enigheden omfattede principperne for en overenskomst om afgrænsningen af såvel den kontinentale sokkel som fiskerizonerne mellem Grønland og Island.

Overenskomsten fastlægger forløbet af midtlinien mellem de respektive kyststrækninger. Grænselinien i gråzonen, som indebærer, at Danmark/Grønland får

ca. 70% og Island ca. 30% af det omstridte område, excl. Grimsey-området, bygger på en samlet vurdering af alle de faktorer, der har indflydelse på afgrænsningen såsom basislinier, basispunkter, fiskeriafhængighed, kystlængde og især det gode naboforhold.

Som resultat af disse forhandlinger undertegnedes den 11. november 1997 i Helsingfors den overenskomst om afgrænsningen af kontinentalsoklen og fiskerizonerne mellem Danmark og Island, hvortil folketingets samtykke herved søges indhentet.

Nævnte overenskomst med Island og en samtidig dermed undertegnet tillægsprotokol med Norge fastsætter det fælles grænsepunkt (tripunktet) mellem Grønland, Island og Jan Mayen (A på kortskitsen, som er bilag til overenskomsten). Folketingets samtykke til grænselinien mellem Grønland og Island indebærer samtidig et samtykke til tripunktet med Norge, der tillige udgør slutpunktet på grænselinien mellem Grønland og Jan Mayen. Hermed er hele forløbet af grænselinien mellem Grønland og Island, henholdsvis Grønland og Jan Mayen, fastlagt. Grænselinien forløb er vist på vedlagte kortskitse.

Grønlands landsstyre har deltaget aktivt i hele forhandlingsforløbet. Forhandlingsresultatet er tiltrådt af landsstyret, og landsstyreformanden undertegnede overenskomsten sammen med udenrigsministeren.

II. Bemærkninger til overenskomstens enkelte bestemmelser

Artikel 1

Heri fastslås, at grænselinien mellem de to landes kontinentalsokkelområder og fiskerizonerne i området er baseret på midtlinien mellem de relevante kyststrækninger i Grønland og Island og på det afsluttende forhandlingsresultat af 28. juni 1997, som angav grundlaget for delingen af gråzonen.

Artiklen angiver koordinaterne for de punkter, mellem hvilke grænselinien trækkes som rette, geodætiske linier. Punkt A udgøres af tripunktet mellem Grønland, Island og Jan Mayen. Der for-